

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-109/20-J

Název	Základní škola a mateřská škola Trnava, okres Třebíč, příspěvková organizace
Sídlo	Trnava 75, 674 01 Třebíč
E-mail	zstrnava@seznam.cz
IČ	71 000 771
Identifikátor	600 121 763
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vlasta Vlčanová
Zřizovatel	obec Trnava
Místo inspekční činnosti	Trnava 75, 674 01 Třebíč
Termín inspekční činnosti	25. 11. 2019 – 27. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Trnava, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny. Mateřská škola je dvoutřídní s celodenním provozem. K termínu inspekční činnosti se v mateřské škole vzdělávalo 45 dětí. V posledním roce před zahájením povinné školní docházky bylo 14 dětí (z nich žádné nemělo odklad školní docházky). Mateřská škola neeviduje žádné dítě s potřebou podpůrných opatření. V aktuálním školním roce vykázala základní škola 31 žáků ve dvou třídách, z toho tři žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Školní družina organizuje zájmové vzdělávání v jednom oddělení pro 25 pravidelných účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve své práci vychází ředitelka školy z koncepce projektu „Škola podporující zdraví“, který je v současné době nastaven na období 2017–2021. Z koncepce školy vychází dlouhodobý komplexní plán rozvoje, který pokrývá všechny významné oblasti činnosti základní školy. Mateřská škola je zde zmíněna pouze okrajově.

Jednou z hlavních oblastí strategií koncepce školy je zaměření na zlepšení materiálního vybavení. V této oblasti je naplňování stanovených cílů nejvýraznější. Zlepšení materiálních podmínek se pozitivně projevilo ve výuce využíváním nového vybavení, učebních pomůcek, prostředků informačních a komunikačních technologií. Vybavení mateřské školy je velmi dobré. Učební pomůcky, didaktický materiál a hračky jsou průběžně inovovány, doplňovány a jsou dětem volně přístupné, což bylo vhodně využíváno v průběhu vzdělávání. Školní družina využívá prostory tříd, kuchyňku a cvičebnu. Prostory školy esteticky dotvářejí výtvarné práce žáků. K rekreačním a odpočinkovým činnostem je žáky využívána prostorná zahrada v objektu základní školy s ohništěm a relaxačními koutky a fotbalové hřiště s travnatým povrchem. V oblasti strategie zavádění nových forem a metod do výuky se škole daří stanovené cíle postupně naplňovat. Škola využívá některých forem alternativního programu Daltonský plán, preferováno je projektové vzdělávání a vlastní objevování. V oblasti otevřeného partnerství je škola úspěšná zejména v komunikaci se zákonnými zástupci. K intenzivnějšímu zlepšování a utužování partnerských vztahů využívá škola také větší množství školních a mimoškolních akcí.

Ředitelka stanovila funkční vedení školy. Zjednání pedagogických rad je patrné, že se zabývají spíše organizačními záležitostmi (nákup sešitů, učebnic) a v nedostatečné míře pracují s výsledky žáků. Vyhodnocování pedagogického procesu chybí.

Při hospitační činnosti vychází ředitelka z plánu, který se jí daří naplňovat. Zjištěné skutečnosti z hospitačí jsou projednávány s pedagogy. Účinná opatření k případnému zlepšení však nejsou přijímána. Vzájemné hospitace nejsou k získávání zkušeností a podnětů pedagogy využívány. Plán dalšího vzdělávání vychází z aktuálních potřeb školy. V mateřské a základní škole je podporována dobrá pracovní atmosféra, což se projevuje v příjemném rodinném prostředí školy.

Nejdůležitějším partnerem školy jsou zákonní zástupci žáků. Základní škola zavedla pravidelná posezení rodič – žák – učitel, kde jsou projednávány pokroky či případné neúspěchy žáků. Posezení také přispívají ke zlepšování a utužování vzájemných vztahů. Vzájemné vztahy jsou dále posilovány prostřednictvím pořádání společných akcí (výtvarné tvoření pro rodiče a děti, vánoční besídka, Den matek, Den otevřených dveří, loučení s předškoláky, Duatlon o zlatý koniklec, zahradní slavnosti). V oblasti partnerství se také pozitivně projevují oboustranně přínosné vztahy se zřizovatelem. Spolupráce se školskou

radou a místními organizacemi je na dobré úrovni. O aktivitách školy jsou rodiče i veřejnost informováni také prostřednictvím přehledných webových stránek školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Veškeré aktivity v průběhu vzdělávání v mateřské škole probíhaly v klidné a příjemné atmosféře, ke které přispívaly prostorové podmínky, dostatek hraček a pomůcek, funkční hrací kouty. Výrazným pozitivem byl vstřícný přístup učitelek i školní asistentky k dětem, které svým chováním a způsobem komunikace vytvářely příjemné sociální prostředí založené na vzájemné důvěře a spolupráci.

Využívány byly prvky programu „Začít spolu“, kdy děti během řízených činností pracovaly v centrech. Činnosti na sebe plynule a bez zbytečných prostojů navazovaly, respektováno bylo individuální tempo dětí ve třídě mladších dětí. Poměr spontánních a řízených aktivit byl vyvážený, vhodně se střídaly činnosti vyžadující soustředění s činnostmi pohybovými nebo relaxačními. Výborně probíhala spolupráce školní asistentky a učitelek. Zvolené cíle odpovídaly dané věkové skupině dětí a jejich potřebám. Ve třídě starších dětí se občas objevovaly časové prostoje mezi jednotlivými činnostmi. Zařazování úkolů pro děti v posledním roce před nástupem do základní školy nebylo vždy dostatečně efektivní. V práci učitelek se v této třídě projevovaly menší zkušenosti z krátké pedagogické praxe.

Vnitřní režim byl dobře nastaven. Pitný režim byl zajištěn a dětmi využíván. Děti byly vedeny k úklidu pracovního místa, k soudržnosti, spolupráci, ohleduplnosti, řešení problémů. Dětská přátelství byla vždy cíleně podporována. V rámci poledního odpočinku byla zařazována nabídka činností pro děti s menší potřebou spánku.

Ve většině hospitovaných hodin základní školy odpovídaly uplatněné strategie charakteru probíraného učiva a věku žáků. Převládalo přirozené střídání činností. Účinná motivace, průběžné povzbuzování a pochvaly se pozitivně odrážely na pracovním úsilí žáků. Vyučující kombinovali skupinovou výuku s metodicky dobře řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, uplatňovali kooperaci při práci ve dvojicích. K upevňování a procvičování učiva pedagogové zařazovali didaktické hry, účelně střídali pestré činnosti a vytvářeli dostatek prostoru pro vlastní iniciativu žáků. Průběžně oceňovali snahu i dílčí pokrok žáků a povzbuzovali je k další aktivitě. Učivo bylo probíráno v souvislostech, nechybělo zdůraznění mezipředmětových vztahů a propojení teoretického učiva s praxí. Vzdělávání směřovalo k rozvoji komunikačních dovedností žáků, podpoře samostatného uvažování a k rozvoji logického i kritického myšlení. Příkladná byla výuka hudební výchovy. Od druhého ročníku je zařazena do výuky hra na flétnu. Ta je zařazována v rámci mezipředmětových vztahů do všech ostatních hodin a přispívá ke zpestření činností a jako velmi důležitý prvek podpory aktivizace žáků. Při hospitační činnosti byla zaznamenána úspěšná spolupráce vyučujících s asistentkou pedagoga. Asistentka vhodnými metodami vedla žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupracovala v průběhu hodiny s dalšími žáky a podílela se i na závěrečném hodnocení. Kontrola výsledků samostatné práce probíhala spíše společně, nebyly využívány možnosti uplatňovat přiměřené tempo práce zařazením různých forem této kontroly. Vyučující často nerespektovali formální konce hodin nebo i začátky hodin a prodlužovali je na úkor přestávek.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v příznivé atmosféře. Činnosti zájmového vzdělávání se uskutečňovaly v jednom oddělení pro 25 pravidelných účastníků. Zájmové vzdělávání zajišťovalo žákům v dostatečné míře odpočinek, relaxaci a možnost rozvíjet různé dovednosti a zájmy. Nevhodné bylo rozložení týdenních skladeb zaměstnání

zájmového vzdělávání vzhledem k organizačním a personálním podmínkám pro školní rok 2019 - 2020.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V rámci inspekčních hospitací děti v mateřské škole většinou prokazovaly potřebnou samostatnost a aktivitu, dobře spolupracovaly, komunikovaly. Dokázaly používat odpovídající společenské návyky. Přiměřeně k věku a individuálním možnostem převážně zvládaly vztahové, pracovní a hygienické návyky, plnily pokyny učitelek. Děti byly vedeny k dodržování společenských a hygienických návyků, bez problému plnily pokyny učitelek, zapojovaly se do všech společných činností. Škola poskytuje péči dětem v oblasti logopedie.

Průběžné pokroky dětí jsou zaznamenávány (pedagogická diagnostika). Záznamy jsou svou strukturou velmi dobré, ale využití těchto záznamů je malé, protože se s těmito záznamy dále prokazatelně nepracuje a tato oblast zcela chybí v plánování a vyhodnocování vzdělávání. Nedostatečný důraz na hodnocení vzdělávacích výsledků dětí neumožňuje vyvodit jednoznačné závěry, který by vypovídaly o tom, v čem se dítě zlepšuje, kde naopak stagnuje či zaostává.

Při hodnocení výsledků v základní škole vycházejí vyučující z výhody málo početného kolektivu žáků a detailních znalostí každého jedince. Průběžně konzultují a operativně řeší dílčí problémy v prospěchu a chování. Škola si vytvořila pro všechny ročníky vlastní žákovskou knížku, kde jsou zaznamenávány v čtrnáctidenních intervalech nejen dosažené známky, ale i sebehodnocení žáka a vlastní hodnocení učitelkou. Žákům je také spolu s vysvědčením předáno slovní zhodnocení práce žáka. Takto dlouhodobě zavedený systém je pro žáky přínosný. V rámci interního zjišťování výsledků žáků využívá škola standartních forem hodnocení žáků (pololetní práce). S celkovými výsledky žáků škola již dále nepracuje. V současné době škola nevyužívá ke zjišťování výsledků vzdělávání žáků externí nástroje, které umožňují porovnávat dosažené výsledky s celostátními údaji. Žáci se pravidelně účastní matematických a sportovních olympiád v Třebíči.

Činnost školního poradenského pracoviště koordinuje ředitelka školy. Základní škola v současné době eviduje tři žáky s potřebou podpůrných opatření. Škola má zpracovaný minimální preventivní program, jehož součástí je vlastní podrobná evaluace za uplynulé období. Na základě získaných dat od žáků, zákonných zástupců, pedagogů a ostatních zaměstnanců školy zohledňuje škola rizikové oblasti prevence pro další období. Škola také pravidelně využívá programů všeobecné primární prevence (např. Pohodová třída, Bezpečně on line). Program pro starší žáky je zaměřen na rizika spojená s životem na sociálních sítích a rozvíjí dovednost žáků vyhledávat pravdivé a bezpečné informace. Program pro mladší žáky je zaměřen na zlepšování sociálních dovedností žáků i pedagogů a osvojení zásad zdravého životního stylu. Škola v posledních letech nemusela řešit závažné problémy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Závěry

Vývoj školy

- cílené dlouhodobé zlepšování materiálních podmínek s kladným dopadem na výchovně vzdělávací proces
- vztahy mezi žáky ve škole se daří udržovat v souladu s pravidly chování, adaptační týdny

- výuka i ostatní život školy je více propojen s rodinami, děním v obci i s partnery školy

Silné stránky

- velmi dobrá spolupráce učitelek a školní asistentky v průběhu vzdělávání v mateřské škole
- klidná a pohodová atmosféra a vstřícný přístup při vzdělávání v mateřské a základní škole
- základní škola zařazením výuky hry na flétnu od 2. ročníku pro všechny žáky posiluje pozitivní vztah žáků k umění

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nedostatky jsou ve využívání pedagogické diagnostiky při vzdělávání dětí v mateřské škole při plánování a vyhodnocování vzdělávání
- neefektivní rozvržení činností a organizace zájmového vzdělávání

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- v mateřské škole rozdělit učitelky do tříd tak, aby vždy se zkušenou učitelkou byla učitelka s menší pedagogickou praxí a byla tak zajištěna dostatečná péče začínajícím učitelkám
- využívat záznamy o dětech (pedagogickou diagnostiku) k plánování vzdělávání a následnému vyhodnocování vzdělávacích pokroků dětí
- promyslet efektivnější organizaci zájmového vzdělávání
- zavést vhodný systém nastavení dodržování začátků a konců vyučovacích hodin, aby nedocházelo k jejich zkracování či prodlužování na úkor přestávek

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření/přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Můj rok v mateřské škole plný poznání, zábavy a radosti“, s platností od 1. 9. 2018
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Trarop“, s platností od 1. 9. 2016

3. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Učíme se hrou“, s platností od 1. 9. 2017
4. Roční plán školní družiny 2019/2020, ze dne 5. 9. 2019
5. Minimální preventivní program 2019/2020, ze dne 16. 9. 2019
6. Program poradenských služeb ve škole, ze dne 2. 9. 2019
7. Individuální vzdělávací plány, školní rok 2019/2020
8. Strategie předcházení školní neúspěšnosti
9. Prevence šikany, s účinností od 1. 9. 2019
10. Roční plán školy 2019/2020
11. Plán dalšího vzdělávání 2019 - 2020
12. Plán kontrolní činnosti, ze dne 30. 8. 2019
13. Záznamy z hospitací v ZŠ a v MŠ, školní rok 2019/2020
14. Přehled dohledů, ze dne 30. 8. 2019
15. Řád školní družiny, ze dne 30. 8. 2018
16. Školní řád mateřské školy, s účinností od 2. 9. 2019
17. Školní řád základní školy, s účinností od 2. 9. 2019
18. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, účinnost od 3. 9. 2019
19. Přehled zájmových útvarů 2019/2020
20. Školní matrika v elektronické podobě
21. Rozvrh hodin pro školní rok 2019/2020
22. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2018/2019 a 2019/2020
23. Zápis ze schůzky rodičů – 5. 9. 2019, seznámení s řády
24. Výroční zpráva 2018/2019, ze dne 26. 8. 2019
25. Projekt „Škola podporující zdraví“ 2017 – 2021, ze dne 27. 12. 2017
26. Vyhodnocení dotazníků rodičů – červen 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková v. r.

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Bc. Bohuslava Dvořáková v. r.

Ing. Václav Čech, školní inspektor

Ing. Václav Čech v. r.

V Jihlavě 20. 1. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vlasta Vlčanová, ředitelka školy

Mgr. Vlasta Vlčanová v. r.

V Trnavě 27. 1. 2020